
የ2005 ኮንቬንሽን

የሳብረ-ባህል
መገለጫዎች ጥበቃና
ልማት የስምምነት
ድንጋጌ

የተባበሩት መንግሥታት
የትምህርት፣ የሳይንስና የባህል ድርጅት

የሳብረ-ባህል መገለጫዎች

•
•
•
•

ኮንቨንሽን የኅብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ስምምነት

ፓሪስ፣ ጥቅምት 20 ቀን፣ 2005 (አ.ኤ.አ)

የተባበሩት መንግሥታት የትምህርት፣ የሳይንስና የባህል ድርጅት
ከጥቅምት 3 እስከ ጥቅምት 21 ቀን፣ 2005 ዓ. ም. በ33ኛው የስብሰባ
ጊዜ በፓሪስ ውስጥ ያካሄደው ጠቅላላ ጉባዔ፤

ኅብረ-ባህል የሰው ልጆች ሁሉ መገለጫ ባሕርይ መሆኑን **በማረጋገጥ፤**

ኅብረ-ባህል የሰው ልጆችን ሁሉ የጋራ ቅርስ የያዘ በመሆኑ ለጋራ
ጥቅም እንክብካቤና ጥበቃ ሊደረግለት የሚገባ መሆኑን **በመረዳት፤**

ኅብረ-ባህል የሰው ልጆችን የተለያዩ ምርጫዎች፣ ችሎታዎችና እሴቶች
ጨምሮ የበለፀገና የተለያየ ዓለም የፈጠረና ለህብረተሰቦች፣ ለህዝቦችና
ለሀገሮች ዘላቂ ልማት ዋነኛ ምንጭ መሆኑን **በመገንዘብ፤**

ሳብረ-ባህል በዴሞክራሲ ሥርዓት ውስጥ በመቻቻል፣ በማህበራዊ ፍትህና እንዲሁም በህዝቦችና በባህሎች መካከል የእርስ በእርስ መከባበርን የሚያበላፅግ በአካባቢ፣ በሀገርና በዓለም አቀፍ ደረጃ ሰላምንና ደህንነትን ለማረጋገጥ መተኪያ የማይገኝለት ፀጋ መሆኑን **በማጤን፣**

ሳብረ-ባህል ሰብዓዊ መብቶችን አስመልክቶ የፀደቁ ዓለም አቀፍ ድንጋጌዎች ሰብአዊ መብቶችንና መሠረታዊ ነፃነቶችን እንዲሁም ሌሎች ሁለንተናዊ ተቀባይነት ያላቸው ሕጋዊ መሣሪያዎችን ሙሉ በሙሉ ዕውን ለማድረግ ያለውን ጠቀሜታ **በመገንዘብ፣**

በብሔራዊና በዓለም አቀፋዊ የዕድገት ፖሊሲዎች እንዲሁም በዓለም አቀፍ የልማት ትብብሮች ውስጥ ባህልን እንደ ስትራቴጂያዊ አካል በማካተቱ አስፈላጊነት ላይ ትኩረት በመስጠት፣ እንዲሁም፣ ከዚህ ጋር እኩስ በ2000 የተባበሩት መንግሥታት ሚሊኒየም ድንጋጌ ድህነትን ለማጥፋት የሰጠውን ልዩ ትኩረት **ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት፣**

ባህል በጊዜና በቦታ የተለያዩ ('diverse') ቅርፆችን የሚይዝና ይህ ቅርፅም በውስጡ የህዝቦችንና የህብረተሰቦችን ሰብአዊነት የሚፈጥሩ ማንነቶችንና ባህላዊ መገለጫዎችን ያቀፈ መሆኑን **በመገንዘብ፣**

ትውፊታዊ እውቀትን እንደ መንፈሳዊና ቁሳዊ የህብት ምንጭ፣ በተለይም የዚህ የእውቀት ሥርዓት <ለአናሳ> እና ለሀገራው ህዝቦች እንዲሁም ለዘላቂ ልማት የሚያበረክተው በጎ አስተዋፅኦ ያለው መሆኑንና በቂ ጥበቃና ልማት ሊደረግለት እንደሚገባ **በመረዳት፣**

በተለይም በመጥፋት አደጋ ወይም በአሳሳቢ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙትን ጨምሮ ለሳብረ-ባህል መገለጫዎችና ደዘቶች ጥበቃ እርምጃዎችን የመውሰዱን አስፈላጊነት **በመረዳት፣**

በአጠቃላይ ባህል ለማህበራዊ አንድነት ጥንካሬ፣ በተለይም ደግሞ ሴቶች በህብረተሰቦች ውስጥ ያላቸውን ሚናና ደረጃ ለማሻሻል ባለው ጠቀሜታ ላይ **ትኩረት በመስጠት፤**

ኅብረ-ባህል ነፃ የሀሳብ ሥርጭት የሚጠነክረውና የሚጎለብተው በባህሎች መካከል በሚደረግ የማያቋርጥ ልውውጥና ግንኙነት መሆኑን **በመገንዘብ፤**

የማሰብ፣ ሀሳብን የመግለፅና የመረጃ ነፃነት እንዲሁም የተለያዩ የመገናኛ ብዙሀን በህብረተሰቦች ውስጥ የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን ማሥረፅ የሚችሉ መሆኑን **በማረጋገጥ፤**

ትውልዳዊ የባህል መገለጫዎችን ጨምሮ የኅብረ-ባህል መገለጫዎች ግለሰቦችና ህዝቦች ሀሳቦቻቸውን፣ አውቀታቸውን እና እሴቶቻቸውን ለመግለፅም ሆነ ከሌሎች ጋር መለዋወጥ የሚያስችሉ ጠቃሚ ጉዳዮች መሆናቸውን **በመረዳት፤**

ኅብረ-ቋንቋ የኅብረ-ባህል አንዱ ዋና ባሕርይ መሆኑንና ትምህርት በባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ላይ የሚጫወተውን ቁልፍ ሚና **በማረጋገጥ፤**

የባህልን በጥቅም ላይ መዋል አነስተኛ የህዝብ ቁጥር ላላቸው (“አካላት”) ማህበራዊ ቡድኖችና የሀገሩ ቀደምት ሠፋሪ ህዝቦች ተወላጅ ግለሰቦችን ጨምሮ በትውልዳዊ የባህል መገለጫዎቻቸውን ተጠቅመው ለማምረት፣ ለማሠራጨትና ለማከፋፈል፣ በእነዚህም ባላቸው ነፃነት ተጠቅመው ለዕድገታቸው የሚሆን ጥቅም እንዲያገኙ የማድረጉን ፋይዳ **ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት፤**

የባህል መገለጫዎችን ለመማበልፀግና ለማደስ እንዲሁም ለህብረተሰቦች ዕድገት በሠጪው የሚሠሩ አካላት የሚጫወቱትን ሚና ለሚያፋጠን የባህል ግንኙነትና የፈጠራ ኃይል ባላቸው ወሳኝ ሚና ላይ ትኩረት በመስጠት፤

ባባህሎች መካከል ያሉ የባለቤትነት መብቶችና በባህል ፈጠራ (ምርት) የተሰማሩትን መደገፍ የሚያስገኛውን ጠቀሜታ **በመገንዘብ፤**

ባህላዊ እንቅስቃሴዎች፣ ምርቶችና አገልግሎቶች ሁለቱንም ኢኮኖሚያዊና ባህላዊ ባሕርያት ስላላቸው ከንግድ ጠቀሜታ አኳያ ብቻ ሳይሆን ማንነቶችን፣ ዕሴቶችንና ባህላዊ ትርጉሞችን የሚያስተላልፉ መሆኑን መረዳት እንደሚገባ **በማመን፤**

በፈጣን የመረጃና የግንኙነት ቴክኖሎጂዎች ዕድገት በመፋጠን ላይ ያሉ የሉላዊነት ሂደቶች ለባህል ግንኙነቶች ከሚጠበቀው በላይ ሆኔታዎችን ሲፈጥሩ፣ ሁኔታዎቹ ደግሞ በሳብረ-ባህል ማለትም በበለፀጉትና በድህህገሮች መካካል ሚዛን ካልጠበቁ አደጋዎች አንፃር ተግዳሮቶችን ይዘው መደቀናቸውን **በማወቅ፤**

ለሳብረ-ባህል አክብሮት የዩኔስኮን የተለዩ ኃላፊነቶችን ማረጋገጥ እንዲሁም በቃልና በምስል የሚተላለፉ የህሳብ ነፃነቶች ማስተዋወቅ አስፈላጊ እንደመሆኑ መጠን እነዚህንና የመሳሰሉትን ዓለም አቀፋዊ ስምምነቶች የማሠራጨቱን ጠቀሜታ **በመረዳት፤**

ከሳብረ-ባህል ጋር በተያያዘ በዩኔስኮ የፀደቁ ዓለም አቀፍ የአፈፀፀም መንገዶችንና የባህል መብት ተሞክሮዎችን፣ በተለይም፣ እኤአ የ2001 ዓለም አቀፍ የሳብረ-ባህል ድንጋጌዎችን **በማስታዎስ፤**

ጥቅምት 20 ቀን፣ 2005 ዓ. ም. (እኤአ) ይህን ስምምነት **አፀድቋል።**

የስምምነት
ዓለማዎቻችንና መርሆዎቻችን

አንቀጽ 1: ዓላማዎች

የስምምነቱ ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው፡-

- (ሀ) የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን ለመጠበቅና ለማልማት፤
- (ለ) ባህሎችን ለማበልፀግና የጋራ ተጠቃሚነትን ለማያረጋግጥ በመካከላቸው ነፃ መስተጋብር መፍጠር እንዲችሉ አመቺ ሁኔታዎችን ለመፍጠር፤
- (ሐ) በዓለም ውስጥ ሠፊና ሚዛናዊ፣ ተመጣጣኝ፣ ልውውጦችን ማረጋገጥ በሚል እሳቤ የመከባበር ባህልንና የእርቀ-ሰላም ባህልን ለማጠናከር በባህሎች መካከል ውይይቶችን ለማበረታታት፤
- (መ) በህዝቦች መካከል አገናኝ ድልድይ መገንባት በሚል መርህ በባህሎች መካከል እኩልነትንና መከባበርን ለማጠናከር ባህላዊ የሆኑ መስተጋብራዊ ግንኙነቶችን ዕድገት ለማፋጠን፤
- (ሠ) በኅብረ-ባህል መገለጫዎች ላይ መከባበርን ለማሳደግና በአካባቢ፣ በብሔራዊና በዓለም አቀፋዊ ደረጃዎች ባለው ጠቀሜታ ላይ ግንዛቤን ከፍ ለማድረግ፣ ለማስፋትና ለማሥረፅ፤
- (ረ) በባህልና በዕድገት መካከል ያለው ትስስር ለሁሉም ሀገሮች፣ በተለይም በማደግ ላይ ለሚገኙ ሀገሮች፣ የሚያበረክተውን ጥቅም በተደጋጋሚ ለማረጋገጥና የዚህን ትስስር በብሔራዊና በዓለም አቀፋዊ ደረጃ የሚከናወኑ ድርጊቶችን ለመደገፍና የትስስሩን ዕውነታኛ ጠቀሜታ እውቅና ለማስጠበቅ፤

- (ሰ) የማንነት፣ የእሴቶችና የትእምርታዊ ትርጉሞች መገለጫ መንገዶች ለሆኑ ባህላዊ የአንቅስቃሴ ተግባሮች፣ ምርቶችና አገልግሎቶች ልዩ ባሕርያት አውቅና ለመስጠት፤
- (ሸ) ለባህላዊ መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ተስማሚ የሆኑ ፖሊሲዎችና ኦርግታኖችን በየሀገራቱ ተግባራዊ ማድረግ፤ ማፅደቅና መቀጠል የመንግሥታት ሉዐላዊ መብቶች መሆናቸውን በድጋሜ ለማረጋገጥ፤
- (ቀ) በበአገርነት ወይም በባለድርሻነት መርህ ላይ የተመሠረተ ዓለም አቀፋዊ ትብብርንና አንድነትን ለማጠናከር፤ በተለይም በማደግ ላይ በሚገኙ ሀገሮች የኅብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃንና ልማትን ማፋጠን የሚያስችል አቅም ለመገንባት፤

አንቀጽ 2: መርሆዎች

1 ሠብአዊ መብቶችንና መሠረታዊ ነፃነቶችን የማክበር መርህ

ኅብረ-ባህል ሊጠበቅና በልማት ላይ መዋል የሚችለው መሠረታዊ ሰብአዊ መብቶችና ሀሳብን በነፃ የመግለፅ ነፃነትን፣ የመረጃና የኮሙኒኬሽን እንዲሁም ግለሰቦች ባህላዊ መገለጫዎቻቸውን የመምረጥ መብትን የመሳሰሉ መሠረታዊ ነፃነቶች ሲያረጋግጡ ብቻ ነው። ማንኛውም ወገን በዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ድንጋጌ ወይም በዓለም አቀፍ ሕግ የፀደቁና የተረጋገጡ መሠረታዊ ሰብአዊ መብቶችንና ነፃነቶችን ለመጣስ ወይም ለመገደብ ተግባር የዚህን ስምምነት ድንጋጌዎች ሊያውል አይችልም።

2 የሉዓላዊነት መርህ

አባል መንግሥታት ከተባበሩት መንግሥታት ቻርተርና ከዓለም አቀፍ ሕግጋት መርሆዎች ጋር በተጣጣመ መልክ በሉዓላዊ ግዛታቸው ውስጥ የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን ለመጠበቅና ለማልማት የሚያስችሉ እርምጃዎችንና ፖሊሲዎችን በሥራ ላይ የማዋል ሉዓላዊ መብት አላቸው።

3 ለሁሉም ባህሎች እኩል ክብርና አክብሮት የመስጠት መርህ

ከቁጥር የሚገባ ውክልና ሳያገኙ ለቆዩ <አናሳ> ማህበራዊ ቡድኖችና በታሪክ ቀደምት ነዋሪ የሆኑ ህዝቦች ወይም የእነዚህ ቡድኖች ተወላጅ ግለሰቦች ባህሎችን ጨምሮ ለሁሉም ባህሎች የኅብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት እንዲሁም እኩል ክብርና አክብሮት ዕውቅና መስጠትን እንዲቅድሙ ሁኔታ ያስቀምጣል።

4 የዓለም አቀፍ ትብብርና አንድነት መርህ

ዓለም አቀፋዊ ትብብርና አንድነት ሀገሮች በተለይም ታዳጊ ሀገሮች፣ ገና በማንሰራራት ላይ ያሉም ደህኑ ተጠናክረው የተደራጁ የባህል ኢንዱስትሪዎቻቸውን፣ የባህል መገለጫ መንገዶቻቸውን በአካባቢ፣ በብሔራዊና በዓለም አቀፍ ደረጃ ለመፍጠርና ለማጠናከር ዓላማ ማድረግ አለባቸው።

5 የኢኮኖሚና የባህላዊ ገፅታዎች ዕድገት ተደጋጋሪነት መርህ

ባህል አንደኛው ዋነኛ የዕድገት ምንጭ እንደመሆኑ መጠን ግለሰቦችና ህዝቦች የሚሳተፉባቸውና ጥቅም የሚያገኙባቸው ባህላዊና ኢኮኖሚያዊ የዕድገት ገጽታዎች ስላላቸው ከፍተኛ ጠቀሜታ አላቸው።

6 የዘላቂ ልማት መርህ

የኅብረ-ባህል ለግለሰቦችና ለህብረተሰቦች ግዙፍና የማያቋርጥ አሴት ነው። የኅብረ-ባህል ጥበቃ፣ ልማትና ቀጣይነት ለዘራውና ለመጪው ትውልድ ዘላቂ ዕድገት እጅግ በጣም ወሳኝ ቅድመ-ሁኔታዎች ናቸው።

7 በእኩልነት የመጠቀም መርህ

በዓለም ዙሪያ የበለፀጉና ሳብረ-ብዙህ ባህላዊ መገለጫዎችን በእኩልነት የመጠቀም ዕድልና ለባህል መገለጫና ሥርጭት ዘዴዎች አገልግሎት ማግኘት ለሳብረ-ባህል መጠናከርና ለጋራ መግባባት ለማድረጅት ጠቃሚ ጉዳዮች ናቸው።

8 የግልፅነትና የሚዛናዊነት መርህ

ሀገሮች የሳብረ-ባህል መገለጫዎችን ለማጠናከር እርምጃዎችን ሲወስዱ ተስማሚ በሆነ መንገድ በሌላው ዓለም ውስጥ ለሚገኙ ሌሎች ባህሎች ግልፅነትን ለማጠናከርና እርምጃዎቹ በዚህ ስምምነት የሠፈሩትን ዓላማዎች ስኬታማነት ለማረጋገጥ መሻት አለባቸው።

የተግባራዊነት
መሰን

አንቀጽ 3: የተግባራዊነት ወሰን

ይህ ስምምነት አባል አገሮች የሳብረ-ባህል መለጫዎችን ለመጠበቅና ለማልማት የሚያወጧቸው ፖሊሲዎችና የሚወስኗቸው አርምጃዎች ከየሀገሮቹ አውዳዊ ሁኔታ ጋር በተጣጣመ መልክ በሥራ ላይ መዋል ይኖርበታል።

ብያኔዎቻች

አንቀጽ 4: ብያኔዎች

ለዚህ የስምምነት ድንጋጌ ዓላማ ቁልፍ ለሆኑ ፅንሰ-ሀሳቦች የተሰጡ ብያኔዎች የሚከተሉት ናቸው፡-

1 ሳብረ-ባህል (Cultural diversity)

“ሳብረ-ባህል” ቡድኖችና የህብረተሰቦች ባህሎች የሚገለጹባቸውን የተለያዩ መንገዶች ይጠቅሳል። እነዚህ መገለጫዎች በቡድኖችና በህብረተሰቦች ውስጥ እንዲሁም በቡድኖችና በህብረተሰቦች መካከል ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፉ የመጡ ናቸው። ሳብረ-ባህል የሚገለጸው የሰው ልጅ ባህላዊ ቅርሶች በሚገለጹባቸው፣ በታሪክ በዳብረባቸው እና በሚተላለፉባቸው በእነዚህ የተለያዩ መንገዶች ብቻ ሳይሆን፣ በጥቅም የዋለው ዘዴና የቴክኖሎጂ ደረጃ ምንም ይሁን ምን፣ በሥነ-ጥበብ የፈጠራ፣ የምርት፣ የሥርጭት፣ የክፍፍልና የፍጆታ (የእርካታ) መንገዶች ወይም ስልቶች አማካይነት ጭምር ነው።

2 ባህላዊ ደዘት

«ባህላዊ ደዘት» የሚለው አጠቃቀም ከባህላዊ ማንነቶች የመነጨ ወይም የባህል ማንነቶችን የሚገልፅ ትእምርታዊ ትርጉም ያዘለ፤ ኪናዊ ገጽታዎችንና ባህላዊ ዕሴቶችን ይጠቅሳል።

3 የባህል መገለጫዎች

በዚህ አውድ «ባህላዊ መገለጫዎች» የሚለው ሐረግ ባህላዊ ደዘት ያላቸውና ከግለሰቦችና ከማህራዊ ቡድኖች የፈጠራ ባህል የሚመነጨ መገለጫዎችን የሚያመለክት ነው።

4 ባህላዊ ተግባራት፣ ምርቶች እና አገልግሎቶች

<<ባህላዊ እንቅስቃሴዎች፣ ምርቶችና አገልግሎቶች>> የሚለው አጠቃቀም የሚኖራቸው የንግድ ጠቀሜታ ከግምት ውስጥ ሳይገባ የተለየ ባሕርይ፣ ጥቅም ወይም ዓላማ ያላቸው የባህል መገለጫዎችን የያዙ ወይም የሚያስተላልፉ እንቅስቃሴዎችን፣ ምርቶችንና አገልግሎቶችን የሚገለጽ ነው። የባህል እንቅስቃሴዎች በራሳቸው በሚያስገኙት ውጤት ወይም በባህል ቁሶችና በአገልግሎት ምርቶች አስተዋፅኦ ሊያበረክቱ ይችላሉ።

5 የባህል ኢንዱስትሪዎች

<<የባህል ኢንዱስትሪዎች>> ከላይ በአንቀጽ 4 ሥር እንደተገለጸው ባህላዊ ምርቶችን ወይም አገልግሎቶችን የሚያመርቱና የሚያሠራጩ ኢንዱስትሪዎችን የሚጠቅስ ነው።

6 የባህል ፖሊሲዎችና እርምጃዎች

በዚህ አውኑ <<የባህል ፖሊሲዎችና እርምጃዎች>> የሚለው አገላለፅ በአካባቢ፣ በብሔራዊ ወይም በክልልም ይሁን በዓለም አቀፍ ደረጃ በባህል ላይ ያተኮሩ ወይም ፈጠራን፣ ምርትን፣ ሥርጭትን፣ ክፍፍልንና ከባህላዊ ምርቶችና አገልግሎቶች ጥቅም ማግኘትን ጨምሮ በግለሰቦች፣ በቡድኖች ወይም በህብረተሰቦች ባህላዊ መገለጫዎች ላይ ቀጥተኛ ውጤት እንዲያመጡ የታቀዱ በአጠቃላይም ከባህል ጋር የተዛመዱ ፖሊሲዎችንና እርምጃዎችን ይጠቅሳል።

7 ጥበቃ

<<ጥበቃ>> ማለት የሳብረ-ባህል መገለጫዎችን ከጥፋት አደጋ በመጠበቅ፣ በጥቅም ላይ በማዋልና በማልማት (safeguarding) ላይ ያተኮሩ ከተጨባጭ ዕውነታው ጋር ተስማሚ የሆኑ እርምጃዎች መውሰድን ይገልጻል።

ከዚህ ላይ “መጠበቅ” ማለት እነዚህን እርምጃዎች ከተጨባጭ ዕውነታ ጋር በተገናኘበ ሁኔታ በሥራ ላይ ማዋል የሚለውን ይጠቅሳል።

8 ባህላዊ መስተጋብር

<<ባህላዊ መስተጋብር>> የሚለው አገላለፅ የተለያዩ ባህሎች ሳልውና እና በመካከላቸው በአኩልነት ግንኙነት ማድረግና በውይይትና በመከባበር የጋራ የባህል መገለጫዎችን መፍጠር መቻልን የሚያመለክት ነው።

ስምምነቱን ያፀደቁ
አባል አካላት መብቶች
እና ግዴታዎች

አንቀጽ 5:

መብቶችንና ግዴታዎችን የሚመለከት አጠቃላይ ድንጋጌ

- 1 ስምምነቱን ያፀደቁት አባል ምንግሥታት የሳብረ-ባህል መገለጫዎችን ለመጠበቅና ለማልማት፣ የዚህን ስምምነት ተጨማሪዎች ለማሳካት፣ ዓለም አቀፋዊ ትብብሮችን ለማጠናከር፣ ከተባበሩት መንግሥታት ቻርተር፣ ከዓለም አቀፍ ሕግጋት መርሆዎችና ዓለም አቀፋዊ እውቅና ከተሰጣቸው ሰብዓዊ መብቶች ሕጋዊ ሰነዶች ጋር በተጣጣመ መልክ የባህል ፖሊሲዎቻቸውን ለመቅረጽና እነዚህንም በተግባር ለማዋልና የአፈፃፀም ድርጊቶችን በሥራ ለመተርጎም ያላቸውን ሉዓላዊ መብት በድጋሜ የሚያረጋግጥ ነው።
- 2 ስምምነቱን ያፀደቁ አባል መንግሥታት በየሀገሮቻቸው የሳብረ-ባህል መገለጫዎችን ለመጠበቅና ለማልማት ፖሊሲዎችን ሲያወጡ፣ በሥራ ሲተረጎሙና የአፈፃፀም አርምጃዎችን ሲያፀድቁ ከዚህ የስምምነት ድንጋጌዎች ጋር በማገናኘብ ይሆናል።

አንቀጽ 6:

የስምምነቱ አባል መንግሥታት በብሔራዊ ደረጃ ያሏቸው መብቶች

- 1 ከላይ በአንቀጽ 4.6 እንደተገለጸው አያንዳንዱ የስምምነቱ አባል መንግሥት ወገን በባህል ፖሊሲዎችና እርምጃዎች ማዕቀፍ ውስጥ ልዩ ሁኔታዎችንና ፍላጎቶችን ከግምት ውስጥ በማስገባት የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን መጠበቅና ማልማት የሚያስችሉ እርምጃዎችን በሉዐላዊ ግዛቱ ውስጥ በሥራ ላይ ማዋል ይችላል።
- 2 እርምጃዎቹም ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ሊጨምሩ ይችላሉ። አሱም፡
 - (ሀ) በኅብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ላይ ያተኮሩ የቁጥጥር እርምጃዎች፤
 - (ለ) በየሀገር ውስጥ ከሚገኙት መካከል ለባህላዊ እንቅስቃሴዎች፣ ምርቶች እና አገልግሎቶች ፈጠራ፣ ምርት፣ ሥርጭት፣ ክፍፍልና እርካታ ከተሰጠው የድንጋጌዎች አገላለጽ አኳያ በተጣጣመ ሁኔታ ዕድል የሚሰጡ እርምጃዎች፤
 - (ሐ) የአገር ውስጥ ነፃ ባህላዊ ኢንዱስትሪዎችና መደበኛ ባልሆነው መስክ የሚከናወኑ እንቅስቃሴዎች ምርቶችን ለማቅረብና አገልግሎቶችን ለመስጠት፣ ለማሠራጨትና ለማከፋፈል የሚረዱ ውጤታማ ዘዴዎችን ተደራሽ ለማድረግ ዓላማ ያላቸው እርምጃዎች፤
 - (መ) የገንዘብ ድጋፍ በማቅረብ ላይ ያተኮሩ እርምጃዎች፤

- (ሠ) ለትርፍ ያልተቋቋሙ ድርጅቶችን፣ የግል እና የመንግሥት ተቋማትን፣ የፈጠራ ሰዎችንና ሌሎች የባህል ባለሙያዎችን የሚያበረታቱ፣ ሀሳብን በነፃ መለዋወጥ መቻልን እና የሀሳብ ስርጭትን፣ ባህላዊ መገለጫዎችን፣ የባህላዊ እንቅስቃሴዎችን፣ ምርቶችንና አገልግሎቶችን ለማሳደግና ለማጠናከር፣ ፈጠራንና የፈጠራ ችሎታን ለማነቃቃት ያለሙ አርምጃዎች፣
- (ረ) አንደኛውን የህዝብ ተቋማትን በማቋቋምና በመደገፍ ላይ ያተኮሩ አርምጃዎች፣
- (ሰ) ከያንያንንና ሌሎች ባህላዊ መገለጫዎች ፈጠራ ላይ የተሰማሩትን ባለሙያዎችና ግለሰቦች በማሳደግና በመደገፍ ላይ ያተኮሩ አርምጃዎች፣
- (ሸ) መንግሥታዊ የአገልግሎት ሥርጭቶችን ጨምሮ ልዩ ልዩ የመገናኛ ብዙሀንን በማስፋፋት ላይ ያነጣጠሩ አርምጃዎች ናቸው።

አንቀጽ 7:

ባህላዊ መገለጫዎችን ለማበልፀግ መወሰድ የሚኖርባቸው አርምጃዎች

- 1 የስምምነቱ አባል መንግሥታትና ሌሎች ባለድርሻዎች በየሀገራቸው ግለሰቦችንና ማህበራዊ ቡድኖች የሚያበረታቱ ምቹ ሁኔታዎችን ለመፍጠር ጥረት ያደርጋሉ። እነዚህም፦

(ሀ) የስምምነቱ አባል መንግሥታትና ሌሎች ባለድርሻዎች የተለያዩ ማህበራዊ ቡድኖችን እንዲሁም በህዝብ ቁጥር አነስተኛ መጠን ያላቸውንና ቀደምት ሠፋሪ ማህበራዊ ክፍሎችን ጨምሮ ለሴቶችና ለተለያዩ ማህበራዊ ቡድኖች ልዩ ሁኔታዎችና ፍላጎቶች ተገቢ ትኩረት በመስጠት ለፈጠራ፣ ለምርት፣ ለሥርጭት፣ ለክፍፍል እንዲሁም ከባህላዊ መገለጫዎቻቸው የመጠቀም ዕድል እንዲኖራቸው ጥረት ያደርጋሉ፤

(ለ) ባለድርሻዎች በየሀገራቸው ውስጥም ሆነ ከሀገራቸው ውጭ በዓለም ውስጥ በተሌለች የተለያዩ ሀገሮች የሚገኙ የተለያዩ ባህላዊ መገለጫዎችን የመጠቀም ዕድል እንዲኖር ማድረግ፤

2 አባል መንግሥታት ከያንያንና ሌሎች በፈጠራ ሥራ የተሰማሩ ባለሙያዎችንና ሥራዎቻቸውን እንዲሁም የኅብረ-ባህል ልማትን በመደገፍ ባህላዊ ኮሚኒቲዎችና ድርጅቶች ላላቸው ጠቃሚ አስተዋጽኦ እውቅና በመስጠት ጥረት ያደርጋሉ።

ከንቀጽ 8: ለባህላዊ መገለጫዎች ጥበቃ መወሰድ የሚኖርባቸው እርምጃዎች

1 በከንቀጽ 5 እና 6 የተጠቀሰውን ደንብ ባማይፀረር መልክ ባለድርሻው በሀገሩ ውስጥ የሚገኙ ባህላዊ መገለጫዎች የመጥፋት አደጋ ሲገጥማቸውና በከፍተኛ ስጋት ላይ ሲወድቁ ወይም አስቸኳይ የደህንነት ጥበቃ ሲያስፈልጋቸው የተለየ ሁኔታ እንዲኖር ሊወስን ይችላል፤

- 2 አባል መንግሥታትና ባለድርሻዎች የባህላዊ መገለጫዎቻቸው ከላይ በተራ ቁጥር 1 በተጠቀሰው ሁኔታ ውስጥ ሲገኙ ጥበቃ ለማድረግና ከጥፋት ለመታደግ ከዚህ ስምምነት ድንጋጌዎች ጋር በተጣጣመ መልክ ማንኛውንም ተስማሚ አርምጃ መወሰዱ ይቻላል።
- 3 ባለድርሻዎች ለአስቸኳይ ሁኔታው የወሰዱቸውን አርምጃዎች ሁሉ በአንቀጽ 23 ሥር በሠፈረው መሠረት ለበይነ-መንግሥታት ኮሚቴ ሪፖርት ያደርጋሉ፤ ኮሚቴውም አስፈላጊ ምክሮችን ሊሰጥ ይችላል።

አንቀጽ 9:
መረጃ መለዋወጥና ግልፅነት

የስምምነቱ አባል መንግሥታትና ሌሎች ባለድርሻዎች፦

- (ሀ) የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን ለጥበቃና ለልማት በየሀገራቸውና በዓለም አቀፍ ደረጃ የወሰዱቸውን አርምጃዎች አስመልክቶ በየአራት ዓመቱ ትክክለኛ መረጃ ለዩኔስኮ ሪፖርት ያቀርባሉ።
- (ለ) ደህን የስምምነት ድንጋጌ በሚመለከት የመረጃ ልውውጥ ኃላፊነት ያለበት አንድ የግንኙነት ተወካይ ይሠይማሉ።
- (ሐ) ከኅብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ጋር የተያያዙ መረጃዎችን ይለዋወጣሉ።

አንቀጽ 10:

ትምህርትና የህዝብ ግንዛቤ

የስምምነቱ አባል መንግሥታትና ባለድርሻዎች:

- (ሀ) ከሌሎች አማራጮች መካከል በትምህርትና በሰፊ ህዝባዊ ግንዛቤ ላይ በተመሠረቱ መርሐ-ግብሮች አማካኝነት በሳብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ያለውን ጠቀሜታ በመረዳት ያበረታታሉ፤ ያሳድጋሉ።
- (ለ) የዚህን አንቀጽ ዓላማ ለማሳካት ከተለያዩ አገሮች፣ ከዓለም አቀፍና ከክልላዊ ድርጅቶች ጋር ይተባበራሉ።
- (ሐ) በባህል ኢንዱስትሪ መስኮች የትምህርት፣ የስልጠና እና የልምድ ልውውጥ መርሐ-ግብሮችን በመንደፍ ፈጠራን ለማበረታትና የምርት አቅምን ለማሳደግ ጥረት ያደርጋሉ። እነዚህ አርምጃዎችም በትውልዳዊ የአመራረት መንገዶች ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ ለማያስከትሉበት ሁኔታ በተግባር መዋል ይኖርባቸዋል።

አንቀጽ 11:

የሲቪል ማህበረሰብ ተሳትፎ

የስምምነቱ አባል መንግሥታት ለሳብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ሲቪል ህብረተሰቡ የሚኖረውን ቁልፍ ሚና ይቀበላሉ። በመሆኑም ባለፈው አካላት የስምምነቱን ዓላማ ከግብ ለማድረስ በሚያደርጉት ጥረት ወስጥ የሲቪል ህብረተሰቡን ንቁ ተትፎ ያበረታታሉ።

አንቀጽ 12:

ዓለም አቀፍ ትብብርን ስለማጠናከር

የስምምነቱ አባል መንግሥታት ለሳብረ-ባህል መገለጫዎች ልማት ምቹ ሁኔታ ለመፍጠር በአንቀጽ 8 እና በአንቀጽ 17 ሥር በተጠቀሱት ሁኔታዎች ላይ ልዩ ትኩረት በመስጠት ቀጥሎ የቀረቡትን ተግባሮች ለማሳካት የሁለትዮሽ፣ የክልላዊና የዓለም አቀፋዊ ትብብሮችን ለማጠናከር ቀጥሎ በተጠቀሱት ላይ ጥረት ያደርጋሉ። እነዚህም፦

- (ሀ) በባለፈው ወገኖች መካከል በባህል ፖሊሲ ላይ ውይይት ማመቻቸት፤
- (ለ) የሙያና ዓለም አቀፋዊ የባህል ልውውጦችን በማካሄድ እንዲሁም ድንቅ ተሞክሮዎችን በመቅሰም በመንግሥት የባህል ተቋማት ስትራቴጂያዊ አፈፃፀምና የሥራ አመራር አቅምን መገንባት፤

- (ሐ) የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን በማበልፀግና በማልማት ሂደት ውስጥ ከሲቪል ህብረተሰቡ፣ መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶችና ከግል ዘርፉ ጋርም ሆነ በእነዚህ አካላት መካከል ትብብሮችን ማጠናከር፤
- (መ) የአዳዲስ ቴክኖሎጂ ውጤቶች ጠቀሜታን ለማሳደግ፣ የመረጃ ልውውጥንና የባህል ግንዛቤን ከፍ ለማድረግ ብሎም የኅብረ-ባህል መገለጫዎችን ለማልማት የሚያገዙ ትብብሮችን ማበረታታት፤
- (ሠ) ስምምነቶችን በማድረግ በጋራ ማምረትና ማሠራጨትን ማበረታታት፤ የሚሉ ናቸው።

አንቀጽ 13:

ባህልን በዘላቂ የእድገት ፕሮግራም ማካተትን በሚመለከት

የስምምነት አባል መንግሥታት ወይም ሀገሮች ለዘላቂ እድገት አመቺ ሁኔታ ለመፍጠርና በዚህ የስምምነት ማዕቀፍ ውስጥ የኅብረ- ባህል መገለጫዎችን ጥበቃና ልማት የሚመለከቱ ተግባሮችን ለማጠናከር በሁሉም የፖሊሲ ገጽታዎች ባህልን ለማካተት ጥረት ያደርጋሉ።

አንቀጽ 14፡

የልማት ትብብር

የስምምቱ አባል መንግሥታት ለዘላቂ አድገት፣ ልማትና ለድህነት ቅነሳ በተለይም ከታዳጊ ሀገሮች ልዩ ፍላጎት ጋር በተጣጣሙ ሁኔታ በባህል መስክ ዳይናሚክ ለውጥ ለመፍጠር የሚያስችል ትብብር ለማጠናከር ከሌሎች አማራጭ ዘዴዎች መካከል የሚከተሉትን በሥራ ላይ ለማዋል ጥረት ያደርጋሉ፡

- (ሀ)** በታዳጊ ሀገሮች ውስጥ የባህል ኢንዱስትሪዎችን ለማጠናከር ቀጥሎ በቀረቡትን መንገዶች ይጠቀማሉ፡
 - i.** በታዳጊ ሀገሮች በባህል ምርትና ሥርጭት አቅም በመፍጠርና በማጠናከር፤
 - ii.** የባህላዊ አንቅስቃሴዎችን፣ ምርቶችንና አገልግሎቶችን በዓለም ገበያና በዓለም አቀፍ የሥርጭት መረብ በሰፊው ተደራሽ ለማድረግ ሁኔታዎችን በማመቻቸት፤
 - iii.** ብሔራዊና ክልላዊ አበረታች ገበያዎች እንዲፈጠሩ በማድረግ፤
 - iv.** የታዳጊ ሀገሮች ባህላዊ ኢንዱስትሪዎች፣ ምርቶችና አገልግሎቶች በየሀገራቸው ተደራሽነትን በማፋጠንና አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ያደጉ ሀገሮችን ጠቃሚ ልምዶች በሥራ ላይ በማዋል፤
 - v.** ለፈጠራ ሥራዎች ድጋፍ በመስጠትና በማጠናከር ላይ ካለው ዓለም ለሚመጡ የፈጠራ ውጤቶች አስከተቻለ ድረስ ከቦታ ቦታ መዘዋወር እንዲችሉ በማመቻቸት፤

vi. በአደገትና በማደግ ላይ ባሉት ሀገሮች መካከል በእነዚህ ብቻ ሳይወሰን ሙዚቃንና ፊልምን ጨምሮ አስፈላጊ የሆኑ ትብብሮችን በማበረታታት፤

(ለ) በመረጃ፣ በልምድና በባለሙያ ልውውጥ እንዲሁም በታዳጊ ሀገሮች የሰው ኃይል ስልጠና፣ በመንግሥትና በግሉ ዘርፍ ከስትራቴጂያዊ አፈፃፀምና ከሥራ አመራር አቅም፣ ከፖሊሲ ቀረፃና ተግባራዊነት፣ ከባህል መገለጫዎች ትውውቅና ሥርጭት፣ ከአነስተኛ፣ ከመካከለኛና ከጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ ልማት፣ ከሙያ ክህሎት ዕድገትና ከቴክኖሎጂ ሽግግር እንዲሁም ከእነዚህ ጋር ተዛማጅ በሆኑ ተግባሮች ጭምር አቅም በመገንባት፤

(ሐ) በተለይም በባህል ኢንዱስትሪዎችና በግል ሀብት ይዘታ መስኮች ለተሟላ ተግባራዊ ዕውቀት ተገቢ የሆኑ የማበረታቻ ስልቶችን በመጠቀም የቴክኖሎጂ ሽግግር በማድረግ፤

(መ) የገንዘብ ድጋፍ የሚያገኘው፡

- i. ከታች በአንቀጽ 18 እንደሠፈረው የዓለም አቀፍ የኅብረ-ባህል ፈንድ መመሥረት፤
- ii. ፈጠራን ለማነቃቃትና ለማገዝ አስስፈላጊ የቴክኒክ ድጋፍን በሚያካትት ሌላላዊ የልማት ዕርዳታ አቅርቦት፤
- iii. በሌሎች የገንዘብ ድጋፍ መግኛ መንገዶች፣ ለምሳሌ፡ ዝቅተኛ የወለድ ብድር፣ የፋይናንስ እርዳታዎች እንዲሁም ሌሎች የፈንድ ድጋፍ ምንጮችና የመሳሰሉ ዘዴዎች መኖራቸው ሲረጋገጥ ነው።

አንቀጽ 15:

የትብብር ስምምነቶች

የስምምነቱ አባል መንግሥታት በታዳጊ አገሮች የሳብረ-ባህል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት አቅም ለማግኘት ትብብር ለማድረግ በመንግሥት፣ በግል ተቋማትና ለትርፍ ባልተቋቋሙ ድርጅቶች መካከልም ሆነ በእነዚህ ውስጥ አዳዲስ ትብብሮች እንዲጠናከሩ ያበረታታሉ። እነዚህ አዳዲስና ልዩ ትብብሮች በታዳጊ ሀገሮች ዕውነተኛ ተጫባጭ ፍላጎቶች ላይ በመመሥረት ተጨማሪ የመሠረተ-ልማት መስፋፋትና የሰው ኃይል ዕድገት ፖሊሲዎች፣ በባህል እንቅስቃሴ ተግባራት፣ በምርትና አገልግሎቶች ልውውጥ ላይ ያተኮራሉ።

አንቀጽ 16:

ታዳጊ ሀገሮችን ለመርዳት ስለሚደረግ ስምምነት

ያደጉ አገሮች አስፈላጊ በሆኑ ተቋማትና ሕጋዊ ማዕቀፎች አማካኝነት በታዳጊ ሀገሮች ውስጥ ለሚገኙ ከያንያን፣ የባህል ባለሙያዎች፣ በባህል ምርት ለተሠማሩ ሰዎች፣ የባህል ምርቶችንና አገልግሎቶችን የሚደግፍ ስምምነት በማድረግ ከእነዚህ ሀገሮች ጋር የባህል ልውውጥ ግንኙነቶችን ያመቻቻሉ።

አንቀጽ 17:

የባህል መግለጫዎች በፍተኛ የስጋት አደጋ ውስጥ ሲሆኑ መደረግ ያለባቸው ዓለም አቀፍ ትብብሮች

የስምምነቱን ያፀደቁ አባል ምንግሥታት ከላይ በአንቀጽ 8 ሥር በተገለጸው ሁኔታ ውስጥ ሲገኙ በመካከላቸውና ይልቁንም ደግሞ ለታዳጊ አገሮች የድጋፍ ትብብር ያደርጋሉ።

አንቀጽ 18:

ዓለም አቀፋዊ የኅብረ-ባህል ፈንድ

-
-
-
- 1 ዓለም አቀፋዊ የኅብረ-ባህል ፈንድ (ከዚህ በኋላ “ፈንድ” በሚል የተጠቀሰው) የተቋቋመ ነው።
 - 2 ፈንዱ የዩኔስኮ የገንዘብ መተዳደሪያ ደንቦችን ተከትሎ የተመሠረተ ትረስት ፈንዶችን ጨምሮ የሚይዝ መሆን አለበት።
 - 3 የፈንዱ የገንዘብ ምንጮች መያዝ የሚኖርበትም፡
 - (ሀ) ስምምነቱን ከፀደቁት ወገኖች በፈቃደኝነት የሚሰጥ አስተዋጽኦ፤

- (ለ) በዩኔስኮ ጠቅላላ ጉባኤ ለዚህ ዓላማ ከሚመቡ ፈንዶች፤
- (ሐ) በሌሎች መንግሥታት፣ በተባበሩት መንግሥታት ድርጅቶችና በድርጅቱ መዋቅራዊ ሥርዓት ሥር በታቀፉ ፕሮግራሞች፣ በሌሎች አሕጉራዊ ወይም ዓለም አቀፋዊ ድርጅቶች፣ እንዲሁም፣ በህዝብ ወይም በግል ተቋማት፣ እንዲሁም፣ በግለሰቦች በሚበረከቱ መዋጮዎች፣ ስጦታዎች ወይንም በውርስ በሚተላልፉ ንብረቶች፤
- (መ) ከፈንዱ ምንጮች ከሚገኝ ወለድ፤
- (ሠ) ለፈንዱ ሲባል ከሚዘጋጁ የገንዘብ ማግኛ ፹ነቶች በሚሰበሰቡና በሚሰጡ አበርክቶዎች፤
- (ረ) በፈንዱ የአሠራር ደንብተቀባይነት በሚያገኙ ሌሎች ምንጮች ነው።

- 4 ቀጥሎ በአንቀጽ 22 ሥር እንደተገለጸው የፈንዱን አጠቃቀም በሚመለከት በባለድርሻዎች ጉባኤ የተወሰኑትን መመሪያዎች መሠረት በበደነ-መንግሥታት ኮሚቴ መፍትሔ ያገኛል።
- 5 የበደነ-መንግሥታት ኮሚቴው በራሱ የተረጋገጡ ፕሮጀክቶችን አጠቃላይና ልዩ ከሆኑ ፕሮጀክቶች ጋር የሚዛመዱ ለተለዩ ዓላማዎች የሚውሉ ስጦታዎችንና ሌላ የድጋፍ መንገዶችን ሊቀበል ይችላል።
- 6 ከዚህ ስምምነት ዓላማዎች ጋር የማይጣጣሙ ማንኛውም ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊ ወይም ሌላ ሁኔታዎች ለፈንዱ ከተበረከቱ ምንጮች ጋር ንክኪ አይኖራቸውም።
- 7 ባለድርሻ መንግሥታት ለዚህ ስምምነት ተፈፃሚነት በመደበኛ ሁኔታ በራሳቸው ፈቃድ አስተዋጽኦ ለማበርከት ጥረት ያደርጋሉ።

አንቀጽ 19፡

የመረጃ ልውውጥ፣ ትንተናና ሥርጭት

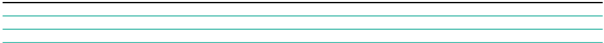
- 1 የስምምነቱ አባል መንግሥታት በሳብረ-ባህል መገለጫዎችን በሚመለከት ከመረጃ ልውውጥ፣ አሰባሰብና ከስታትስቲክስ ጋር በተያያዘ ሙያዊ ክህሎትና ዕውቀትን እንዲሁም ለባህላዊ መገለጫዎች ጥበቃና ልማት ዓላማ ድንቅ ተሞክሮዎችን በመካከላቸው ለመለዋወጥ ተስማምተዋል።
- 2 ዩኔስኮ በሴክራቴሪያቱ አማካይነት እየሠራበት የሚገኘውን ዘዴ በመጠቀም ጠቃሚ መረጃዎችን፣ የስታትስቲክስ ዘዴዎችንና መልካም ተሞክሮዎችን ለማሰባሰብ፣ ለመተንተንና ለማሠራጨት የሚረዱ ስልቶችን ያመቻቻል።
- 3 ዩኔስኮ በተለያዩ መስኮችና በባህላዊ መገለጫዎች ላይ በተሠማሩ መንግሥታዊ ተቋማትን፣ በግልና ለትርፍ ባልተቋቋሙ ድርጅቶችን እንቅስቃሴዎች በሚመለከት የመረጃ ባንክ ያቋቁማል፤ በየጊዜውም ይህን ይገመግማል፤ ያሻሽላል።
- 4 የመረጃ ማሰባሰቡን ሥራ ለማመቻቸት ድጋፍ ለሚጠይቁ ባለድርሻዎች ዩኔስኮ የአቅም ግንባታንና የሙያዊ ክህሎትንና ችሎታን ለማሻሻል ልዩ ትኩረት ይሰጣል።
- 5 በዚህ አንቀጽ ተለይቶ የተጠቀሰው የመረጃ አሰባሰብ በአንቀጽ 9 ሥር የተሰባሰበ መረጃ በሚል ከተገለጹት ደንቦች ጋር መደጋጋፍ አለበት።

ከሌሎች ስምምነቶች
ጋር ያለው ዝምድና

አንቀጽ 20:

በሌሎች ስምምነቶች ጋር ያለው ዝምድና፡ የጋራ ትግግዝ፣ ተደጋጋፊነትና የእኩልነት ደረጃ

1 የስምምነቱ አባል መንግሥታት በዚህ የስምምነት ደንብ የተጠቀሱትንና በአባልነት በተሳተፉባቸው በሌሎች ስምምነቶች የተገለጹ ግዴታዎችን በሙሉ አምነት ማከናወን አንዳለባቸው ይገነዘባሉ። ስለሆነም ይህ ስምምነት የሌላ ማንኛውም ስምምነት ጥገኛ ሳይሆን፡

(ሀ) በዚህ ስምምነትና በአባልነት ባፀደቁቸው በሌሎች ስምምነቶች መካከል የአርስ በአርስ ትግግዝን ማጠናከር ይኖርባቸዋል፤

(ለ) በአባልነት ያፀደቁቸውን ሌሎች ስምምነቶች ሲተረጎሙና በተግባር ሲያውሉ ወይም በሌሎች ዓለም አቀፋዊ ግዴታዎች ሲገቡ፣ ባለድርሻዎቹ የዚህን ስምምነት ተገቢ ዓላማዎች ከግምት ውስጥ ያስገባሉ።

2 አባል መንግሥታት በዚህ የስምምነት ሰነድ ውስጥ የተደነገገን አንድነም ነገር ከዚህ ቀደም በአባልነት ለተስማባቸው ሌሎች ስምምነቶች ውስጥ የሠፈሩ መብቶችና ግዴታዎች አንደማሻሻያ አደድርገው መተርጎም አይኖርባቸውም።

አንቀጽ 21:

ዓለም አቀፋዊ ምክክርና ቅንጅት

የስምምነቱ አባል መንግሥታት በሌሎች ዓለም አቀፋዊ መድረኮች ላይ የዚህን የስምምነት ዓላማዎች እና መርሆዎች ለማስተዋወቅ ይሠራሉ። ለዚህ ተግባርም ባለድርሻዎች እንዲከተሉት ዓላማዎችንና መርሆዎችን ታሳቢ በማድረግ እርስ በእርስ ምክክር ማድረግ ይኖርባቸዋል።

የስምመነቱ አካላት

አንቀጽ 22:

የስምምነቱ አባል መንግሥታት ጠቅላላ ጉባኤ

- 1 የስምምነቱ አባል መንግሥታት ጠቅላላ ጉባኤ ይዘጋጃል። ይህም የዚህ ስምምነት ምልዐተ-ጉባኤና የስልጣን ላዕላይ አካል ነው።
- 2 የስምምነቱ አባል መንግሥታት ጠቅላላ ጉባኤ በተቻለ መጠን ከዩኔስኮ አጠቃላይ ጉባኤ ጋር በመጣመር በየሁለት ዓመቱ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል። በሌላ-ጊዜ እንዲካሄድ ከተወሰነ ወይም ለበደነ-መንግሥታት ኮሚቴው ውሳኔ አንድ ሦስተኛ ያህል የባለድርሻዎች ጥያቄ ከቀረበለት በሌላ ጊዜ ጉባኤው ሊካሄድ ይችላል።
- 3 ጠቅላላ ጉባኤው የራሱን የአሠራር ደንቦች ያፀድቃል፤ በሥራ ላይ ያውላል።
- 4 የጠቅላላ ጉባኤው ዋና ዋና ተግባራት መካከልም፡
 - (ሀ) የበደነ-መንግሥታት ኮሚቴ አባላትን መምረጥ፤
 - (ለ) በበደነ-መንግሥታቱ የተላለፈውን የዚህን ስምምነት ባለድርሻዎች ሪፖርቶች መቀበልና መመርመር፤
 - (ሐ) በበደነ-መንግሥታቱ ጥያቄ የሚዘጋጁ የተግባር መመሪያዎችን ማፀደቅ፤
 - (መ) የዚህን ስምምነት ዓላማዎች ለማሳካት ሌሎች አስፈላጊነት ያላቸውን አርምጃዎች መውሰድ ይገኛሉ።

አንቀጽ 23:

የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴ

- 1 የኅብረ-ባልል መገለጫዎች ጥበቃና ልማት በይነ-መንግሥታት ኮሚቴ (ከዚህ በኋላ “የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴው”) በዩኔስኮ ማዕቀፍ ውስጥ ይቋቋማል። የኮሚቴው ጥንቅርም በአራት ዓመታት የአገልግሎት ዘመን በስምምነት ሰነዱ በአንቀጽ 29 ሥር የተጠቀሱትን ተግባራት ለማከናወን በባለድርሻዎች ጉባኤ የተመረጡ የስምምነቱ አባል መንግሥታት 18 ተወካዮችን በማካተት ይሆናል።
- 2 የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴ በየዓመቱ ይሰበሰባል።
- 3 የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴው በአባል መንግሥታቱ ጉባኤ ስልጣንና አመራር ሥር ይሠራል፤ ተጠሪነቱም ለባለድርሻዎች ጠቅላላ ጉባኤ ይሆናል።
- 4 ስምምነቱን ያደረጉ ባለድርሻዎች ቁጥር 50 ከሆነ፤ የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴ አባላት ቁጥር ወደ 24 ከፍ ይላል።
- 5 የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴ አባላት ምርጫ መርሆዎች ፍትሃዊ የመልክዓ-ምድራዊ ውክልና እና በዙር የሚዳረስ ምርጫን የተከተለ ይሆናል።
- 6 በዚህ ስምምነት ጉባኤ ምክክር የተደረገባቸውን ሌሎች ኃላፊነቶች ሳይፀደቅ የበይነ-መንግሥታቱ ኮሚቴ ተግባራት፡

(ሀ) የስምምነቱን ዓላማ ማስተዋወቅና አፈፀፀሙን መከታተልና ማበረታት፤

- (ለ) ለስምምነቱ ድንጋጌዎች ተፈፃሚነት መመሪያዎች በባለድርሻዎች ምልዐተ-ጉባኤ ጥያቄ በቀረበ ጊዜ መመሪያውን አዘብጁቶ በማቅረብ እንዲፀድቅ ማቅረብ፤
- (ሐ) ከስምምነቱ አባል መንግሥታት የሚቀርቡ ሪፖርቶችን፣ የራሱን አስተያየትና የማጠቃለያ ሀሳብ በማከል ለባለድርሻዎች ጠቅላላ ጉባኤ ማስተላለፍ፤
- (መ) በስምምነት ሰነዱ ውስጥ አግባብ ባላቸው ድንጋጌዎች በተለይም ከላይ በአንቀጽ 8 በሠፈረው መሠረት የባለድርሻዎችን ትኩረት ለሚሰቡ ሁኔታዎች ሊወሰዱ የሚገባቸውን አስፈላጊ የውይይት መድረኮች ማዘጋጀት፤
- (ሠ) በሌሎች ዓለም አቀፋዊ መድረኮች ላይ የስምምነቱን ዓላማዎችና መርሆዎች በማስተዋወቅ ላይ ያተኮሩ ምክክሮች ስብሰባዎችን ሌሎች ስልቶችን መቀየስ፤
- (ረ) በጠቅላላ ጉባኤው የሚቀርቡ ሌሎች ተመሳሳይ ተግባራትን ማከናወን።

- 7 የበይነ-መንግሥታት ጉባኤው ሕጋዊ አሠራሩን ተከትሎ በሚያካሂዳቸው ስብሰባዎች፣ ልዩ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ለመምከር መንግሥታዊ ወይም የግል ድርጅቶች ወይም ግለሰቦችን በማንኛውም ጊዜ እንዲሳተፉ ሊገብዝ ይችላል።
- 8 የበይነ-መንግሥታቱ ጉባኤ የራሱን የአሠራር ደንቦች ለማፀደቅ ለባለድርሻ ወገኖች ጠቅላላ ጉባኤ አዘጋጅቶ ያቀርባል።

አንቀጽ 24:

የዩኔስኮ ሴክሪቴሪያት

- 1 ስምምነቱን ያፀደቁ አባል መንግሥታት በዩኔስኮ ሴክሪቴሪያት ይደገፋሉ።
- 2 ሴክሪቴሪያቱ የመንግሥታት ጠቅላላ ጉባኤንና የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴውን ሰነድ፣ አንዲሁም፣ የሰብሰባ አጀንዳዎቻቸውን ሰነድ ያዘጋጃሉ፣ በተጨማሪም ውሳኔዎች በተግባር አንዲያውሉ ድጋፍ ያደርጋሉ፣ አፈፀፀሙን በሚመለከትም ሪፖርት ያቀርባሉ።

ማጠቃለያ ከንቀጾቶች

አንቀጽ 25:

ቅራኔዎቻችን ስለ መፍታት (አፈታት)

- 1 በዚህ ስምምነት በአባል መንግሥታት መካከል የስምምነቱን አተረጓጎም ወይም አፈፃፀም በሚመለከት አለመግባባት ሲፈጠር በውይይት መፍትሄ ይፈልጋሉ።
- 2 የሚመለከታቸው አባል መንግሥታት በድርድር ከስምምነት ላይ መድረስ ባልቻሉ ጊዜ ከሦስተኛ ወገን ጋር በመሥራት ወይም በሦስተኛ ወገን እንዲሸማገሉ በመጠየቅ መፍትሔ ይፈልጋሉ።
- 3 የሦስተኛው ወገን የሸምገልና ድርድር ካልተካሄደ ወይም ተካሄዶ ፍትሔ ካልተገኘ በዚህ ስምምነት አባሪ ሆኖ በቀረበው አሠራር መሠረት የሚመለከተው አባል መንግሥት ወደ ስምምነት ሊያመራ ይችላል። አባል መንግሥታቱ አለመግባባቱ በእርቅ ኮሚሽኑ የሚቀርቡበትን የመፍትሔ ሀሳብ በበጎ መንፈስ ወስኗው ይመዘናሉ።
- 4 እያንዳንዱ ባአባል መንግሥት በሚያፀድቅበት፣ በሚቀበልበት፣ በሚያረጋግጥበት ወይም በአዲስ አባልነት ስምምነት በሚያደርግበት ጊዜ ለቅራኔ መፍቻ መንገዶች እውቅና አለመስጠቱን ሊያስታውቅ ይችላል። ይህን ያስታወቀ ማንኛውም ባለድርሻ በማንኛውም ጊዜ አቋሙን መቀየሩን ወይም ማንሳቱን ለዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጁኔራል ሊገልፅ ይችላል።

አንቀጽ 26:

በአባል መንግሥታት የሚከናወን የማፅደቅ፣ የመቀበልና የማረጋገጥ ወይም በአባልነት መብት መስማማት

-
-
-
- 1 ይህ የስምምነት ደንብ የዩኔስኮ አባል መንግሥታት በሚከተሉት ሕገ-መንግሥታዊ አሠራር መሠረት ለመስማማት፣ ለመቀበል፣ ለመደገፍ ወይም የአባልነት መብት ለማረጋገጥ ተገዥ ይሆናል።
 - 2 የመስማማቱ፣ የመቀበሉ፣ ድጋፍ የመስጠቱ ወይም የአባልነት መብት የማግኘቱ አካሄድ ሕጋዊ ማሳደር ከዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጄኔራል ቢሮ ይቀመጣል።

አንቀጽ 27:

የአባልነት መብት

-
-
-
- 1 የዩኔስኮ ሳይሆን የተባበሩት መንግሥታት አባል መንግሥታት ወይም በዩኔስኮ ጠቅላላ ጉባኤ ለተሳተፎ ለሚጋበዙ የመንግሥታቱ የልዩ-ሙያ ወኪሎች በዚህ የስምምነት ሕግ የአባልነት መብት ማግኘት ይችሉ ዘንድ ክፍት ይሆናል።
 - 2 ስምምነቱ በራሳቸው ግዛት ውስጥ ራሳቸውን በራሳቸው እንዲሚያስተዳድሩ በተባበሩት መንግሥታት እውቅና የተሰጣቸው

ነገር ግን በአባል በመንግሥታቱ ጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ 1514 (XV) መሠረት ሙሉ ነፃነታቸውን ገና ያላረጋገጡ። በዚህ ስምምነት ተገዥ በሆኑ ጉዳዮች ላይም ሆነ የአባልነት ስምምነት ለመቀበል ብቃት እንዳላቸው ለታመለባቸው አካላትም ክፍት ይሆናል።

3 ቀጥሎ የቀረቡት ሕጎች የኢኮኖሚ ህብረት (ኢንተግሬሽን) ላይ የሚሠሩ ክልላዊ ድርጅቶችን ይመለከታሉ።

- (ሀ)** ይህ ስምምነት ከታች በተራ ቁጥር “ለ” ከሠፈረው በስተቀር ልክ እንደ አባል መንግሥታት በዚህ ስምምነት ድንጋጌዎች ሙሉ በሙሉ ተገዥ መሆን ለሚችሉ ለማንኛውም ክልላዊ የኢኮኖሚ ህብረት ድርጅቶች አባልነት ቅበላ ክፍት ይሆናል።
- (ለ)** በሁነቱ እንዲህ ያለ አንድ (ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ የአባል መንግሥታት ድርጅትም እንደዚሁ የዚህ ስምምነት ባለድርሻ አካል ይሆናል። እንዲህ ያለ ድርጅትም ሆነ አባል መንግሥታት በስምምነት ሕገ መሠረት ግዴታውን ይወጡ ዘንድ በሚኖራቸው የኃላፊነት ክፍፍል ላይ መወሰን አለባቸው። ይህ የኃላፊነት ክፍፍልም በንዑስ አንቀጽ (ሐ) በተጠቀሰው የማሳወቂያ ደንብ መሠረት መከናወን ይኖርበታል። በስምምነቱ መሠረት ድርጅቱና አባል መንግሥታቱ በተመሳሳይ ሁኔታ መብቶቻቸውን መጠቀም አይችሉም። በተጨማሪም ክልላዊ የኢኮኖሚያዊ ህብረት ድርጅቶች በሚያከናውኑት የሥራ ደርሻ ውስጥ ባሉ ጉዳዮች ላይ የስምምነቱ አባል መንግሥታት በሚኖራቸው የድምፅ ቁጥር ልክ የመምረጥ መብታቸውን ይጠቀማሉ። ሆኖም ግን እንደዚህ ያሉ ድርጅቶች በአነርሱ ፋንታ መንግሥቶቻቸው ድምፃቸውን የሚጠቀሙበት ከሆነ የመምረጥ መብት አይኖራቸውም ወይም በተቃራኒው የሚሠራ ይሆናል።
- (ሐ)** ከላይ በንዑስ አንቀጽ (ለ) በሠፈረው ደንብ መሠረት በኃላፊነት ክፍፍል ላይ የተስማሙ ክልላዊ የኢኮኖሚ

ህብረት ድርጅትና አባል መንግሥቱ (ወይም መንግሥታቱ) በኃላፊነት አመዳደቡ ላይ የቀረበውን ህሳብ ለባለድርሻዎቹ እንደሚከተለው በተገለጹት መንገዶች ያሳውቃሉ፦

- i. እንዲህ ዓይነቱ ድርጅቶች በስምምነት ሕጉ ጉዳዮች መሠረት በአባልነት ቅበላ ስምምት ባላቸው መንገድ የኃላፊነት ድርሻቸውን ለይተው በዝርዝር መግለፅ አለባቸው።
- ii. በተሰጣቸው ኃላፊነት ላይ ማስተካከያ ማድረግ ሲያስፈልግ የክልላዊ የኢኮኖሚ ህብረት ድርጅቱ ያቀረበውን የኃላፊነት ማሻሻያ ህሳብ ለመዘገብ ቤቱ ያሳውቃል፤ መዘገብ ቤቱም በበኩሉ ስለቀረበው የማሻሻያ ህሳብ ለአባል መንግሥታት ያሳውቃል፤

(መ) የስምምቱ አባል መንግሥታት የክልላዊ የኢኮኖሚ ህብረት ድርጅቶች ለመዘገብ ቤቱ በዝርዝር ተለይተው ካልተገለጹ ወይም ካልቀረቡ ድርሻዎችን ከማስተላለፍ አኳያ በሁሉም ጉዳዮች ላይ ያላቸውን የኃላፊነት ተግባር ጠብቀው እንደሚቀጥሉ ይጠበቃል፤

(ሠ) “ክልላዊ ኢኮኖሚያዊ ህብረት ድርጅት” ማለት በሉዓላዊ መንግሥታት፣ በተባበሩት መንግሥታት አባላት ወይም ከመንግሥታቱ የሙያ ተወካዮች (ኤጀንሲዎች) በአንዱ የተቋቋመ፣ የስምምነት ሕጉን ጉዳዮች በሚመለከት በእነዚህ መንግሥታት የኃላፊነት ድርሻ የተሰጠው ወይም የተላለፈለት እንዲሁም ባለው የውስጥ ደንብ መሠረት አውቅና ያገኘ ድርጅት ነው።

4 የአባልነት ቅበላ ሕጋዊ መዘገቦችን የሚያስቀምጠውም የዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጄኔራል ይሆናል።

አንቀጽ 28:

የግንኙነት ተወካይ/ተጠሪ

እያንዳንዱ የስምምነቱ አባል የሆነ መንግሥት በአንቀጽ 9 ሥር በተጠጠቀሰው መሠረት የግንኙነት ተወካይ/ተጠሪ ይሰይማል።

አንቀጽ 29:

የአባልነት ስምምነት የሚፀናበት ጊዜ

- 1 በዚህ የስምምነት ሕግ የማፅደቅ፣ የቀባይነት፣ ማረጋገጫን ወይም የአባልነት ቅበላ መብት ተፈፃሚ እንዲሆን የሚገደደው ለዚህ ጉዳይ የሚያገለግለው ሰላሳኛው ሕጋዊ ቅፅ መዝገብ ቤት ከገባበት ከሦስት ወራት በኋላ ይሆናል፤ ሆኖም የክልላዊ ኢኮኖሚያዊ ህብረት ድርጅቶች ወይም የመንግሥታት የማፅደቅ፣ የቀባይነት፣ ማረጋገጫ ወይም የአባልነት ቅበላ ስምምነትን በሚመለከት ለተፈፃሚነት አስገዳጅ የሚያደርገው ሕጋዊ ቅፆችን በየበኩላቸው መዝገብ ቤት ባስገቡ ልክ በሦስተኛው ወር ወይም ከዚህ ቀደም ብሎ ይሆናል። ማንኛውም ሌላ ባድርሻ በተፈፃሚነቱ የሚገደደው ቅፁን መዝገብ ቤት ካስገባ ከሦስት ወራት በኋላ ይሆናል።
- 2 ለዚህ አንቀጽ ዓላማ በክልላዊ ኢኮኖሚያዊ ህብረት ድርጅት የሚያዝ ማንኛውም ሰነድ በድርጅቱ አባል መንግሥታት ከተያዙት እንደተጨማሪ ተደርጎ አይወሰድም።

አንቀጽ 30:

የፌዴራል ወይም አህዳዊ-ያልሆኑ ሕገ-መንግሥታዊ ሥርዓቶች

የስምምቱ አባል መንግሥታት ምንም ደሁን ምን የሚከተሉት ሕገ-መንግሥታዊ ሥርዓት ዓለም አቀፍ ስምምነቶች ሁሉንም አባላት በአኩልነት እውቅና በመስጠት ፌዴራላዊ ወይም አህዳዊ ያልሆኑ ሕገ-መንግሥታዊ ሥርዓቶች ካላቸው መንግሥታት አንፃር የሚከተሉትን ድንጋጌዎች ተከትሎ ተፈፃሚ ይሆናሉ፡

- (ሀ) በዚህን ስምምነት ድንጋጌዎች ተፈፃሚነት በሚመለከት በፌዴራላዊ ወይም በማዕከላዊ መንግሥት ሕጋዊ ሥልጣን ሥር በእያንዳንዱ የሥልጣን አካል ውስጥ መሆኑ በግንዛቤ ውስጥ ቢኖርም ፌዴራላዊ ወይም ማዕከላዊ የሆኑ መንግሥት ግዴታዎችን ፌዴራላዊ ያልሆኑ አባል መንግሥታም ተፈፃሚ ያደርጋሉ፤
- (ለ) የዚህ ስምምነት ድንጋጌዎች ተፈፃሚነት ፌዴራላዊ ወይም ማዕከላዊ መንግሥት ሕጋዊ ሥልጣን ሥር በሚገኙ በእያንዳንዱ የሥልጣን አካል ወይም ይሆናል። ፌዴራላዊ ወይም ማዕከላዊ ሕጋዊ ሥልጣን በውስጡ በሚገኙ አንዲህ ያሉ የሥልጣን አካላትን ማለትም መንግሥታትን፣ ሀገሮችን፣ ክፍላተ-ሀገራን ወይም ክልሎችን ስምምነቱን በተመሳሳይ እንዲቀበሉና እርምጃ እንዲወስዱ ማስገደድ ባይችልም አንዱን የስምምነቱን አስፈላጊነት በማሳወቅ ከአውዳዊ ሁኔታቸው ጋር በማጣጣም በሥራ ላይ እንዲያውሏቸው ማበረታታት አለበት።

አንቀጽ 31:

ተቃውሞና ስንብት

- 1 ማኛውም የስምምነቱ አባል መንግሥትና ባለድርሻ አካል ስምምነቱን ተቃውሞ መሰናበት ይችላል።
- 2 ስምምነቱን ተቃውሞ ስንብት መፈለጉን የጸደቀበት የጽሑፍ ሰነድ በዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጄኔራል ቢሮ ይቀመጣል።
- 3 ስንብቱ ተፈፃሚ የሚሆነው ባለድርሻው ያቀረበው ሕጋዊ ሰነዱ ከቀረበበት ከ12 ወራት በኋላ ይሆናል። መልቀቂያው ተፈፃሚ አስከሚሆንበት ጊዜ ድረስ የስንብት ፈላጊውን የፋይናንስ ግዴታዎች በማንኛውም መንገድ ማደናቀፍ አይኖርበትም።

አንቀጽ 32:

የስምምነት አቃቤ ተግባራት

የዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጄኔራል የስምምነት ሰነዱ አቃቤ አንደመሆኑ ሁሉ ማፅደቅን፣ መቀበልን፣ ማረጋገጥንና የአባልነት መብትን በሚመለከት በአንቀጽ 26 እና 27 የቀረቡትን አንዲሁም ስንብትንና ተቃውሞን አስመልክቶ በአንቀጽ 31 የተጠቀሱትን ሕጋዊ ሰነዶች ለድርጅቱ አባል መንግሥታት፣ የድርጅቱ አባል ያልሆኑ መንግሥታትና በአንቀጽ 27 ለተጠቀሱ የክልላዊ ኢኮኖሚያዊ ህብረት ድርጅቶች አንዲሁም ለተባበሩት መንግሥታት ያሳውቃል።

አንቀጽ 33:

የስምምነቱ ማሻሻያ ሀሳቦች

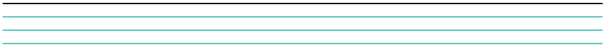
- 1 አንድ ባለድርሻ በበዚህ ስምምነት ላይ የሚኖረውን የማሻሻያ ሀሳቦች ለዳይሬክተር-ጄኔራል በጽሑፍ ሊያቀርብ ይችላል። ዳይሬክተር-ጄኔራል የቀረበውን ሀሳብ ለሁሉም ባለድርሻ አካላት ያሠራጫል። ዳይሬክተር-ጄኔራል የላከው የማሻሻያ ሀሳብ በተሠራጩ በስድስት ወራት ውስጥ ከአጠቃላይ የአባል መንግሥታት ብዛት በቁጥር ከግማሽ የማያንስ መልስ ካልተሰጠው ለሚቀጥለው የባለድርሻዎች ፖሊሲ ለውይይትና ለውሳኔ ማቅረብ ይኖርበታል።
- 2 የማሻሻያ ሀሳቦች በፖሊሲው በተገኙና ድምፀ በሰጡ አባል መንግስታት ሁለት ሦስተኛ (2/3ኛ) አብላጫ ድምፀ ውሳኔ ይፀድቃል።
- 3 በዚህ ሁኔታ አንዴ ከፀደቀ በኋላ በስምምነቱ ላይ የተደረገ ማሻሻያዎችን አባል መንግስታቱ እንዲያፀድቁ፣ እንዲቀበሉ ወይም እንዲያረጋግጡ ያላከላቸዋል።
- 4 በበኩላቸው ላፀደቁ፣ ለተቀበሉ ወይም ላረጋገጡ አባል መንግሥታት የስምምነቱ ማሻሻያዎች ተፈፃሚ የሚሆኑት በዚህ አንቀጽ በተራ ቁጥር 3 በሠፈረው መሠረት ሕጋዊ ሰነዶች በሁለት ሦስተኛው አባላት ከቀረቡበት ጊዜ አንስቶ ከሦስት ወራት በኋላ ነው። ከዚህ በኋላ ማሻሻያውን ላፀደቁ፣ ለተቀበለ፣ ላረጋገጠ ወይም ለተስማማ መንግሥት ማሻሻያውን ያፀደቀበት፣ የተቀበለበት ወይም ያረጋገጠበት ሕጋዊ ሰነድ ከቀረበበት ጀምሮ ከሦስት ወራት በኋላ ይፀናል።

5 በተራ ቁጥር 3 እና 4 የተጠቀሱት የአሠራር ደንቦች ተፈፃሚነት የበይነ-መንግሥታት ኮሚቴ አባላትን ብዛት በሚመለከት በአንቀጽ 23 የተጠቀሱትን ማሻሻያዎች አይመለከትም። የእነዚህ ማሻሻያዎች ተፈፃሚነት ከፀቀበት ጊዜ ጀምሮ የፀና ይሆናል።

6 በአንቀጽ 27 እንደተገለጸውና በዚህ አንቀጽ በተራ ቁጥር 4 መሠረት የስምምነቱ ማሻሻያዎች ተፈፃሚ ከሆኑ በኋላ ስምምነቱ ባለድርሻ የሆነ መንግሥት ወይም ክልላዊ የኢኮኖሚያዊ ህብረት ድርጅት የተለየ ፍላጎት እንዳላቀረበ አካል በመቁጠር በግንዛቤ ደረጃ የሚታየው እንደ።-

- (ሀ) ተሻሻለው የስምምነት ሐግ ባለድርሻ፣ እና
- (ለ) ማሻሻያ ያልተደረገበት ስምምነት ባለድርሻ ተደርጎ ይሆናል።

አንቀጽ 34: ተቀባይነት ስለሚኖራቸው የጽሑፍ ሰነዶች

የዚህ ስምምነት ረቂቅ እኩል ተቀባይነት በተሰጣቸው በአረብኛ፣ ቻይንኛ፣ እንግሊዝኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ሩሲያኛ እና በአስኒሽኛ በስድስት ቁንቁዎች ይቀርባል።

አንቀጽ 35: ምዝገባ

በተባበሩት መንግሥታት ቻርተር፣ በአንቀጽ 102 ከሠፈረው ድንጋጌ ጋር በተጣጣመ መልክ ይህ ስምምነት በዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጁኔራል ጥያቄ በተባበሩት መንግሥታት ሴክራቴሪያት ይመዘገባል።

የክርቅ አሠራር ደንብ

አንቀጽ 1: አስተሳሰብ ኮሚሽን

ተከራካሪ ወገኖች በተቃራኒው ስምምት ካላደረጉ በስተቀር፣ ከተከራካሪዎቹ አንደኛው ወገን በሚያቀርበው ጥያቄ መሠረት የዕርቅ ኮሚሽን ይቋቋማል። ኮሚሽኑም አምስት አባላት ይኖራታል። ግራ ቀጥ ወገኖች ሁለት፣ ሁለት አባላትን ይመርጣሉ። አምስተኛው ፕሬዝዳንት ሲሆን እርሱም በተከራካሪ ወገኖች የጋራ ስምምነት ይመረጣል።

አንቀጽ 2: የኮሚሽኑ አባላት

በቁጥር ከሁለት በላይ በሆኑ ወገኖች መካከል የሚደረግ ክርክር ሲሆን ከሁሉም ወገኖች የጋራ ፍላጎት ካላዩ በስምምነት የኮሚሽኑን አባላት ይመርጣሉ። ነገር ግን ሁሉም ወገኖቻቸው የፍላጎት ልዩነት ካላቸው እያንዳንዳቸው በተናጠል የኮሚሽኑን አባላት ይመርጣሉ።

አንቀጽ 3:

የኮሚሽኑ አባላት ምርጫ

በተከራካሪ ወገኖች በኩል የማቋቋሚያ ጥያቄው ከቀረበበት ጊዜ አንስቶ በሁለት ወራት ውስጥ የዕርቅ ኮሚሽኑ አባላት ምርጫ ካልተደረገ፣ መጀመሪያ ጥያቄውን ባቀረበው ወገን ከተጠየቀ የዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጄኔራል በሚከተሉት ሁለት ወራት ጊዜ ውስጥ የአባላቱ ምርጫ እንዲጠናቀቅ ያደርጋል።

አንቀጽ 4:

የኮሚሽኑ ፕሬዘዳንት

የመጨረሻዎቹ የኮሚሽኑ አባላት ከተመረጡበት ቀን ጀምሮ በሁለት ወራት ጊዜ ውስጥ የአስታራቂ ኮሚሽኑ ፕሬዘዳንት ካልተመረጠ፣ በአንደዱ ወገን ጥያቄ ከቀረበለት የዩኔስኮ ዳይሬክተር-ጄኔራል በተጨማሪ ሁለት ወራት ጊዜ ውስጥ ፕሬዘዳንቱን ይሰይማል።

አንቀጽ 5: ውሳኔዎች

የዕርቅ ኮሚሽኑ ውሳኔዎቹን በአባላቱ አብላጫ ድምጽ ይወስናል።
ተከራካሪ ወገኖች በተቃራኒው ካልተስማሙ በስተቀር ኮሚሽኑ የራሱን
የአሠራር መንገድ ይወስናል። ለክርክሩም ግራ ቀኝ ተከራካሪ ወገኖች በበጎ
መንፈስ የሚቀበሉት የመፍትሔ ሀሳብ ይሰጣል።

አንቀጽ 6: ቅራኔ (አለመስማማት)

የዕርቅ ኮሚሽኑን ብቁነት በሚመለከት የሚነሳ ቅራኔ ካለ በኮሚሽኑ
የሚወሰን ይሆናል።

The 2005 Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions is an international treaty that provides a policy framework for the governance of culture.

This Convention recognizes the distinctive nature of culture as an important contributor to economic and social development and ensures that artists, creative professionals, practitioners and citizens worldwide can create, produce, disseminate and enjoy a broad range of creative goods, services and activities, including their own.

Diversity of Cultural Expressions Section
Division of Creativity
Culture Sector
UNESCO

7, Place de Fontenoy – 75352 Paris 07 SP, France

E-mail: convention2005@unesco.org

en.unesco.org/creativity/

Follow us on Twitter: [#supportcreativity](https://twitter.com/supportcreativity)